ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดยะลา ณ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2569

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 พื้นที่จังหวัดยะลา 2,825,675 ไร่ เป็นพื้นที่ถือครองเพื่อเกษตรกรรม 1,762,584 ไร่ (ร้อยละ 62.38 ของพื้นที่จังหวัด) เป็นพื้นที่ถือครองที่ทำการเกษตรจริง จำนวน 1,376,837 ไร่ (ร้อยละ 78.11 ของพื้นที่ถือครองเพื่อเกษตรกรรม) ได้แก่ ปลูกยางพารา 1,167,389 ไร่, ไม้ผล 146,176 ไร่, ไม้ยืนต้น 21,011 ไร่, ข้าวนาปี 17,766 ไร่, พืชผัก/พืชไร่ 9,489 ไร่ พืชอื่นๆ/ปศุสัตว์/ประมง 15,006 ไร่ และเป็นพื้นที่ถือครองที่ไม่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำนวน 385,747 ไร่ (ร้อยละ 21.89 ของพื้นที่ถือครองเพื่อเกษตรกรรม) โดยพื้นที่ทั้งหมดเป็นพื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตชลประทาน

(ที่มา : ข้อมูลการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญ ปี 2568 จากการประชุมคณะทำงานเพื่อพัฒนาระบบ*ข้อมูลและโลจิสติกส์ภาคใต้ ครั้งที่ 2/2569 วันที่ 20 พ.ค.69, ข้อมูลการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ปี 2568 จากการประชุมคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืช ภาคใต้ ครั้งที่ 2/2569 วันที่ 27 ส.ค.69, ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรจังหวัดยะลา ปี 2568 สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา)*

1.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

1) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด ณ วันที่ 26 พฤศจิกายน 2569 เขื่อนบางลาง 791.69 ล้าน ลบ.ม. (54.40%) เขื่อนทดน้ำปัตตานี ต.ตาเซะ อ.เมืองยะลา 4.70 ล้าน ลบ.ม. (60.20%) (ที่มา : โครงการชลประทานยะลา)

2) ปริมาณน้ำฝน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 - 26 พฤศจิกายน 2569 จำนวน 1,626.70 มิลลิเมตร (เดือนพฤศจิกายน 2569 จำนวน 211.70 มิลลิเมตร) , ปริมาณน้ำฝนค่าเฉลี่ยย้อนหลัง คาบ 30 ปี (2534 - 2563) เท่ากับ 2,388.40 มิลลิเมตร (ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยายะลา)

3) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

➢ข้าว : ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกข้าวพื้นที่รวม 97,460.30 ไร่ โดยมีการปลูกข้าวในชั้นความเหมาะสมต่างๆ รวมพื้นที่ 54,188.80 ไร่ ดังนี้

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 53,279.19 ไร่ (S1 + S2 + S3)
- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 909.61 ไร่ (N)

➢ยางพารา : ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกยางพาราพื้นที่รวม 479,827.83 ไร่ โดยมีการปลูกยางพาราในชั้นความเหมาะสมต่างๆ รวมพื้นที่ 436,271.67 ไร่ ดังนี้

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 399,140.06 ไร่ (S1 + S2 + S3)
- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 37,131.61 ไร่ (N)

➢ปาล์มน้ำมัน : ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกปาล์มน้ำมันพื้นที่รวม 645,773.44 ไร่ โดยมีการปลูกปาล์มน้ำมันในชั้นความเหมาะสมต่างๆ รวมพื้นที่ 3,875.28 ไร่ ดังนี้

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 3,757.68 ไร่ (S1 + S2 + S3)
- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 117.60 ไร่ (N)

➢มะพร้าว : ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกมะพร้าวพื้นที่รวม 476,173.55 ไร่ โดยมีการปลูกมะพร้าวในชั้นความเหมาะสมต่างๆ รวมพื้นที่ 1,906.73 ไร่ ดังนี้

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 1,723.14 ไร่ (S1 + S2 + S3)
- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 183.59 ไร่ (N)

➢ทุเรียน : ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกทุเรียนพื้นที่รวม 622,724.72 ไร่ โดยมีการปลูกทุเรียนในชั้นความเหมาะสมต่างๆ รวมพื้นที่ 1,011.34 ไร่ ดังนี้

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 691.45 ไร่ (S1 + S2)
- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 319.89 ไร่ (N)

➢เงาะ : ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกเงาะพื้นที่รวม 622,724.49 ไร่ โดยมีการปลูกเงาะในชั้นความเหมาะสมต่างๆ รวมพื้นที่ 4.46 ไร่ ดังนี้

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 1.32 ไร่ (S2)
- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 3.14 ไร่ (N)

(ที่มา : Agri-map-online.moac.go.th กรมพัฒนาที่ดิน)

1.3 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP) : ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดยะลา ณ ราคาประจำปี 2567 มีมูลค่าเท่ากับ 59,060 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 3.53 ของภาคใต้ และ 0.32 ของประเทศ) โดยเพิ่มขึ้นจาก 52,511 ล้านบาทในปีที่ผ่านมา เท่ากับ 6,549 ล้านบาท ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP Per Capita) เท่ากับ 121,437 บาท

หมายเหตุ : GPP ภาคเกษตร มูลค่า 21,766 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 36.85 ของ GPP จังหวัด) โดยเพิ่มขึ้นจาก 17,423 ล้านบาท ในปีที่ผ่านมาจำนวน 4,343 ล้านบาท

(สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

1.4 จำนวนประชากร

- ประชากรทั้งหมดจำนวน 487,981 ราย (170,143 ครัวเรือน) แยกตามเพศชาย 243,814 ราย เพศหญิง 244,167 ราย
- ครัวเรือนเกษตรกรจำนวน 71,588 ครัวเรือน แยกตามเพศชาย 121,964 ราย เพศหญิง 121,936 ราย รวม 243,900 ราย

(ที่มา : ข้อมูลจำนวนประชากร จำนวนครัวเรือนเกษตรกรจากสำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา ; ปี 2568)

1.5 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

1) ทุเรียน	เนื้อที่ปลูก	119,451 ไร่	เนื้อที่ให้ผล	90,219 ไร่
	ผลผลิต	100,183 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 1,110 กก./ไร่)		
2) มังคุด	เนื้อที่ปลูก	5,445 ไร่	เนื้อที่ให้ผล	4,995 ไร่
	ผลผลิต	3,835 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 768 กก./ไร่)		
3) เงาะ	เนื้อที่ปลูก	1,657 ไร่	เนื้อที่ให้ผล	1,604 ไร่
	ผลผลิต	902 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 562 กก./ไร่)		
4) ลองกอง	เนื้อที่ปลูก	14,549 ไร่	เนื้อที่ให้ผล	14,533 ไร่
	ผลผลิต	6,575 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 452 กก./ไร่)		

(ที่มา : ข้อมูลผลการบริหารจัดการไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดยะลา ปี 2569 สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา)

5) ยางพารา เนื้อที่ปลูก 1,167,389 ไร่ เนื้อที่กรีด 1,112,113 ไร่
ผลผลิต 239,815 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 216 กก./ไร่)

6) มะพร้าว เนื้อที่ปลูก 4,978 ไร่ เนื้อที่ให้ผล 4,877 ไร่
ผลผลิต 1,994,890 ผล (ผลผลิตเฉลี่ย 409 ผล/ไร่)

7) ปาล์มน้ำมัน เนื้อที่ปลูก 9,525 ไร่ เนื้อที่ให้ผล 8,920 ไร่
ผลผลิต 16,762 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 1,879 กก./ไร่)

(ที่มา : ข้อมูลการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ปี 2568 จากการประชุมคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืช ภาคใต้ ครั้งที่ 2/2569 วันที่ 27 ส.ค.69)

8) ข้าว (นาปี) เนื้อที่ปลูก 17,766 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 17,552 ไร่
ผลผลิต 5,663 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 323 กก./ไร่)

(ที่มา : ข้อมูลการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ปีเพาะปลูก 2568/69 จากการประชุมคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืช ภาคใต้ ครั้งที่ 2/2569 วันที่ 27 ส.ค.69)

9) กาแฟ เนื้อที่ปลูก 542 ไร่ เนื้อที่ให้ผล 493 ไร่
ผลผลิต 11 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 22 กก./ไร่)

(ที่มา : ข้อมูลการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ปี 2569 จากการประชุมคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืช ภาคใต้ ครั้งที่ 2/2569 วันที่ 27 ส.ค.69)

10) กล้วยหิน เนื้อที่ปลูก 2,900 ไร่ เนื้อที่ให้ผล 2,200 ไร่
ผลผลิต 1,777 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 808 กก./ไร่)

11) ส้มโชกุน เนื้อที่ปลูก 616 ไร่ เนื้อที่ให้ผล 614 ไร่
ผลผลิต 1,790 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 2,916 กก./ไร่)

(ที่มา: ข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ปี 2569 สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา)

1.6 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ดังนี้ ได้แก่

1) แพะเนื้อ	199,781 ตัว	4) ไก่	953,977 ตัว (ไก่เบตง 10,245 ตัว)
2) โคเนื้อ	54,438 ตัว	5) เป็ด	245,924 ตัว
3) สุกร	2,148 ตัว	6) แกะ	3,524 ตัว

(ที่มา : ข้อมูลปฏิทินสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด ปี 2569)

1.7 สัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

1) ปลาดุก	189.16 ตัน	5) ปลาตะเพียน	43.81 ตัน
2) ปลานิล	266.83 ตัน	6) ปลาสวาย	25.59 ตัน
3) ปลาทับทิม	41.16 ตัน	7) ปลากดเหลือง	1.58 ตัน
4) ปลาจีน	3.94 ตัน	8) ปลาพลวงชมพู	0.97 ตัน

หมายเหตุ : ปริมาณผลผลิตที่เกษตรกรเพาะเลี้ยง ไม่รวมที่จับได้จากธรรมชาติ

(ที่มา : ข้อมูลปฏิทินสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด ปี 2569)

1.8 สินค้าที่สำคัญของจังหวัด

1) สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) ได้แก่

(1) กล้วยหินบันนังสตา เป็นกล้วยพันธุ์พื้นเมืองของอำเภอบันนังสตา ซึ่งปลูกมากในพื้นที่ 7 อำเภอของจังหวัดยะลา ได้แก่ อำเภอบันนังสตา อำเภอธารโต อำเภอกรงปินัง อำเภอยะหา อำเภอเบตง อำเภอกาบัง และอำเภอเมืองยะลา มีลักษณะเด่น คือ เป็นกล้วยที่มีเนื้อแข็ง และเมื่อสุกจะมีรสชาติเปรี้ยวเล็กน้อย ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) กับกรมทรัพย์สินทางปัญญากระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2554

(2) ทุเรียนสะเด็ดน้ำยะลา หมายถึง ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง พันธุ์ก้านยาว พันธุ์ชะนี พันธุ์พวงมณี พันธุ์มูซังคิง และพันธุ์หนามดำ (โอฉี่) มีลักษณะเนื้อแห้ง ละเอียด เส้นใยน้อย เนื้อมีสีเหลืองอ่อนหรือเข้มตามสายพันธุ์ มีกลิ่นเฉพาะตัวตามสายพันธุ์ รสชาติหวานมัน ปลูกบนพื้นที่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ตั้งแต่ 100 เมตรขึ้นไป ในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) กับกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2565

(3) ส้มโชกุนเบตง หมายถึงส้มพันธุ์ส้มเขียวหวาน ที่มีลักษณะผลทรงกลมแป้น ก้นเรียบแบน ขนาดผลใหญ่ เปลือกค่อนข้างหนา และมีสีเขียวอมส้มเล็กน้อย เนื้อสีส้มเข้ม รสชาติเข้มข้น หวานมีเปรี้ยวนำเล็กน้อย ปอกเปลือกง่ายมีกลิ่นและชานนิ่ม ซึ่งปลูกมากในพื้นที่อำเภอเบตง และอำเภอเมืองยะลา ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) กับกรมทรัพย์สินทางปัญญากระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2568

(4) มังคุดในสายหมอกเบตง หมายถึงมังคุดพันธุ์พื้นเมือง ลักษณะผลกลมโต เปลือกค่อนข้างหนา ผิวมัน เมื่อสุกเต็มที่เปลือกมีสีดำ ขั้วและกลีบเลี้ยงสีเขียว เนื้อมีสีขาวนวลปุยฝ้าย ไม่ฉ่ำน้ำ ไม่เป็นเนื้อแก้วยางไหล รสชาติหวานนำเปรี้ยว ปลูกที่ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 200 เมตรขึ้นไป ในพื้นที่อำเภอเบตง และอำเภอธารโต ซึ่งมีหมอกปกคลุมเกือบทั้งปี ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) กับกรมทรัพย์สินทางปัญญากระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2568

(5) ไก่เบตงยะลา เป็นไก่สดที่ผลิตจากไก่พื้นเมืองพันธุ์เบตง มีลักษณะหนังสีขาวอมเหลืองค่อนข้างหนา เนื้อแน่น นุ่ม ไม่เละ มีมันใต้ผิวหนังเป็นมันเหลวไม่แข็ง ผลิตในขอบเขตพื้นที่ของจังหวัดยะลา ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) กับกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2568

(6) ปลานิลสายน้ำไหลเบตง หมายถึงปลานิลที่มีลักษณะส่วนหัวเล็ก ลำตัวแบนข้าง เนื้อส่วนหลังเป็นสันหนา ลำตัวมีสีเทานวลไปจนถึงสีเทาเข้มและมีแถบสีเทาเข้มเป็นลายพาดขวาง เนื้อปลานิลจะมีสีขาวแน่น และมีไขมันแทรกเล็กน้อย เมื่อปรุงสุกหรือทานสดจะมีรสชาติหวาน ปราศจากกลิ่นสาบโคลน จำหน่ายในรูปแบบปลานิลสด ปลานิลตัดแต่ง และปลานิลแช่เย็นหรือปลานิลแช่แข็ง โดยเลี้ยงบริเวณใกล้ลำธารบนเทือกเขาหรือตลอดแนวเทือกเขาสันกาลาคีรีในเขต พื้นที่ของอำเภอเบตง จังหวัดยะลา ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) กับกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2569

2) สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ได้แก่

(1) ปลาพลวงชมพูฮาลาบาลา หรือชาวบ้านในพื้นที่เรียกว่าปลากือเลาะห์ เป็นปลาน้ำจืดที่มีรสชาติดี เป็นที่ขึ้นชื่อ นับเป็นปลาที่มีราคาแพงที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อีกทั้งยังจัดว่าเป็นปลาตระกูลปลาพลวง หรือปลาเวียน เพียงชนิดเดียวเท่านั้นที่สามารถรับประทานได้ทั้งเกล็ด โดยจังหวัดยะลาได้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2567 ปัจจุบันอยู่ระหว่างนายทะเบียนตรวจสอบคำขอเพื่อพิจารณารับรองเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) **“สินค้าปลาพลวงชมพูฮาลาบาลา”**

(2) ผักน้ำเบตง เป็นพืชที่ปลูกหรือเจริญเติบโตในแหล่งน้ำที่สะอาดและมีการไหลเวียน ลำต้นตั้งตรงหรือทอดนอนแบบเถาเลื้อยคล้ายผักบุ้ง ใบประกอบมีใบย่อยขนาดเล็ก มีถิ่นกำเนิดในเขตเมดิเตอเรเนียนต่อมามีการนำมาปลูกที่ประเทศจีน และแพร่กระจายในประเทศไทย ถูกนำเข้ามาโดยชาวจีนที่อพยพมาจากประเทศจีนแผ่นดินใหญ่ โดยเริ่มปลูกในพื้นที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา โดยจังหวัดยะลาได้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2568 ปัจจุบันอยู่ระหว่างนายทะเบียนตรวจสอบคำขอเพื่อพิจารณารับรองเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) **“สินค้าผักน้ำเบตง”**

1.9 สินค้า OTOP ระดับ 5 ดาว จำนวน 23 ผลิตภัณฑ์ (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดยะลา : 2568)

ที่	ผลิตภัณฑ์	ชื่อกลุ่ม/ชื่อผู้ประกอบการ	ที่อยู่
1	ขนมปั้นสิบไส้ไก่หยองน้ำพริกเผา	ร้านหยกสวย	เลขที่ 327 ถนนผังเมือง 4 ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
2	ขนมปั้นสิบ (ไส้ปลา)	ร้านหยกสวย	เลขที่ 327 ถนนผังเมือง 4 ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
3	น้ำพริกปลาดุกฟูสูตรแม่ผัว	วิสาหกิจชุมชนน้ำพริกสูตรแม่ผัว	เลขที่ 1 ถนนวิฑูรอุทิศ 12 ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
4	ปลาส้มบาตูมัส	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาส้มบ้านบาตูมัส	เลขที่ 307 หมู่ที่ 7 บ้านคอกช้าง ต.แม่หวาด อ.ธารโต
5	ทุเรียนกวน	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร	เลขที่ 2/1 หมู่ที่ 2 บ้านนอก ต.ตาชี อ.ยะหา
6	กล้วยหินฉาบหวาน	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนาแปรรูปกล้วยหินนังตา	เลขที่ 418 หมู่ที่ 7 บ้านบือราเปะ ต.บันนังสตา อ.บันนังสตา
7	กล้วยหินกรอบเค็ม	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนาแปรรูปกล้วยหินนังตา	เลขที่ 418 หมู่ที่ 7 บ้านบือราเปะ ต.บันนังสตา อ.บันนังสตา
8	ซินชิงชาสมุนไพรเห็ดหลินจือ	บี.ที.นิวสตาร์	เลขที่ 320 ต.เบตง อ.เบตง
9	ถุงผ้าอเนกประสงค์	นานาไอเดียร์	เลขที่ 61 หมู่ที่ 5 บ้านวังใหม่ ต.อัยเยอร์เวง อ.เบตง

ที่	ผลิตภัณฑ์	ชื่อกลุ่ม/ชื่อผู้ประกอบการ	ที่อยู่
10	หมวกกะปีเย๊าะ	กลุ่มปักจักรบ้านตือโละปาเซ	เลขที่ 245 หมู่ที่ 1 บ้านดุซงกูจิ ต.สะเอะ อ.กรงปินัง
11	ผ้าคลุมผมสตรี	กลุ่มศรีปุตรี	เลขที่ 31 ซอยสิโรรส 1 ถนนสิโรรส ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
12	ผ้าบาติกเส้นใยธรรมชาติ	ASSAMA BATIK	เลขที่ 23/16 ถนนอนุสรณ์มหาราช ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
13	กระเป๋าจักสานเตยหนาม	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสันติภาพวังพญา	เลขที่ 119 หมู่ที่ 2 บ้านโต๊ะปาเกะ ต.วังพญา อ.รามัน
14	เสื้อผ้าสำเร็จรูปชาย	กลุ่มอาชีพสตรีตัดเย็บเสื้อผ้าชุดพื้นเมืองด้วยผ้าปาเตะ	เลขที่ 5 หมู่ที่ 1 บ้านสะเก ต.กรงปินัง อ.กรงปินัง
15	เสื้อผ้าสำเร็จรูปชาย	กลุ่มแฮนด์อินแฮนด์ รามัน	เลขที่ 179/14 หมู่ที่ 1 บ้านรามัน ต.กายูบอเกาะ อ.รามัน
16	ผ้าบาติกพิมพ์ผสมเขียนเทียน 2 เมตร	ครูผีเสื้อ Art & Crafts	เลขที่ 87/7 ซอยมูซอ 1 ถนนสิโรรส ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
17	ผ้าหลา	กลุ่มศรียะลาบาติก	เลขที่ 85 ซอย 12 ถนนเวฬุวัน ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
18	ผ้าชิ้นลายบาติก	เก๋บาติก	เลขที่ 7 ซอย 2 ถนนคุปตาสา ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
19	ผ้าบาติกพิมพ์ลาย	กลุ่ม Batik Tanoh	เลขที่ 188/1 หมู่ที่ 4 บ้านตาเนาะปูเต๊ะ ต.ตาเนาะปูเต๊ะ อ.บันนังสตา
20	พิมเสนน้ำ กลิ่นตะไคร้หอม ตรา เจ เอ็น	บี.ที.นิวสตาร์	เลขที่ 320 ต.เบตง อ.เบตง
21	ยาหม่องผสมน้ำมันตะไคร้หอม ตรา เจ เอ็น	บี.ที.นิวสตาร์	เลขที่ 320 ต.เบตง อ.เบตง
22	ผ้าบาติกเส้นใยประดิษฐ์	ASSAMA BATIK	เลขที่ 23/16 ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
23	ผ้าบาติกเขียนเทียนผสมแคร๊ก 2 เมตร	ครูผีเสื้อ Art & Crafts	เลขที่ 87/7 ต.สะเตง อ.เมืองยะลา

1.10 สหกรณ์และสถาบันเกษตรกร

1) ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดยะลา : 2569)

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
1. สหกรณ์การเกษตร	30	26,700
2. สหกรณ์ออมทรัพย์	13	18,596
3. สหกรณ์ร้านค้า	1	123
4. สหกรณ์บริการ	8	20,178
5. สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน	1	400
รวม	**53**	**65,997**

2) ประเภทกลุ่มเกษตรกร (สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา : 2569)

ที่	ประเภท	เมืองยะลา	รามัน	ยะหา	กาบัง	กรงปินัง	บันนังสตา	ธารโต	เบตง	รวม (กลุ่ม)
1	วิสาหกิจชุมชน	84	52	42	20	50	48	37	49	382
2	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	4	-	-	-	-	-	-	-	4
3	กลุ่มยุวเกษตรกร	18	19	14	11	7	10	16	7	102
4	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ	32	26	12	9	7	20	14	17	137

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรของจังหวัด

2.1 เกษตรอินทรีย์ พื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ วังพญา-ท่าธง จำนวน 1 แปลง พื้นที่ 1.35 ไร่ ประเภทแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ (พืชผัก) จำนวน 10 ชนิดพืช ประกอบด้วย

ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร/แปลง/ฟาร์ม	จำนวนพื้นที่
1) พืชผัก (จำนวน 1 แปลง พื้นที่ 1.35 ไร่)		
-ผักบุ้งจีน		0.25 ไร่
-คะน้า		0.25 ไร่
-กวางตุ้ง		0.25 ไร่
-กวางตุ้งฮ่องเต้		0.1 ไร่
-ผักโขม		0.1 ไร่
-ขึ้นฉ่าย		0.1 ไร่
-ผักกาดขาว		0.1 ไร่
-ผักกาดหอม		0.1 ไร่
-ต้นหอม		0.05 ไร่
-ผักชี		0.05 ไร่

2.2 การรับรอง GAP

ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร/แปลง/ฟาร์ม	จำนวนพื้นที่ปลูก/เนื้อที่เพาะเลี้ยง
1) พืช (จำนวน 4,149 แปลง พื้นที่ 21,382.62 ไร่)		
-ทุเรียน	3,202 แปลง	19,466.45 ไร่
-มังคุด	407 แปลง	1,531 ไร่
-ลองกอง	97 แปลง	141.50 ไร่
-กล้วยหิน	26 แปลง	39.75 ไร่
-กาแฟ	7 แปลง	11.20 ไร่
-โกโก้	1 แปลง	2 ไร่

ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร/แปลง/ฟาร์ม	จำนวนพื้นที่ปลูก/เนื้อที่เพาะเลี้ยง
-มะพร้าว/มะพร้าวน้ำหอม	13 แปลง	26 ไร่
-ปาล์มน้ำมัน	3 แปลง	12 ไร่
-จำปาดะ	17 แปลง	12.75 ไร่
-เงาะ	16 แปลง	10.75 ไร่
-สะตอ	2 แปลง	3.5 ไร่
-พืชสมุนไพร	45 แปลง	9.85 ไร่
-พืชผัก	240 แปลง	50.97 ไร่
-ข้าว (แบบกลุ่ม 1 กลุ่ม)	33 แปลง	37.50 ไร่
-ไม้ผลอื่นๆ	40 แปลง	27.40 ไร่

2) ประมง (เกษตรกร 67 ราย เนื้อที่ 49.46 ไร่)

-ปลาตะเพียน	5 ราย	7.07 ไร่
-ปลาจีน	5 ราย	3.88 ไร่
-ปลาพลวงชมพู	12 ราย	1.29 ไร่
-ปลานิล	15 ราย	19.62 ไร่
-ปลาทับทิม	8 ราย	1.24 ไร่
-ปลาดุก	5 ราย	0.78 ไร่
-ปลากดเหลือง	4 ราย	0.86 ไร่
-ปลาแรด	1 ราย	0.24 ไร่
-ปลาสลิด	6 ราย	6.77 ไร่
-ปลาสวาย	1 ราย	0.04 ไร่
-กบ	2 ราย	1.12 ไร่
-สัตว์น้ำจืดรวมอื่นๆ	3 ราย	6.55 ไร่

3) ปศุสัตว์ (จำนวน 13 ฟาร์ม)

-โคเนื้อ	1 ฟาร์ม	5 ตัว
-แพะเนื้อ	1 ฟาร์ม	650 ตัว
-แกะเนื้อ	1 ฟาร์ม	318 ตัว
-สุกร	2 ฟาร์ม	2,550 ตัว
-ไก่เนื้อ	2 ฟาร์ม	68,000 ตัว
-ไก่ไข่	1 ฟาร์ม	20,000 ตัว
-ไก่พันธุ์	1 ฟาร์ม	700 ตัว
-ชันโรง	4 ฟาร์ม	440 รัง

2.3 การรับรองฟาร์ม GFM (Good farming management)

ลำดับที่	ชนิด (ฟาร์ม)	จำนวน (ฟาร์ม)
1	ไก่พื้นเมือง	116
2	ไก่ไข่	10
3	เป็ด	48
4	โคเนื้อ	61
5	แพะ	81
6	แกะ	6
7	สุกร	1
รวม		**322**

3. งบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 242 โครงการ รวมงบประมาณทั้งสิ้น 390.83 ล้านบาท ผลการเบิกจ่าย 385.53 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.16 จำแนกเป็น

3.1 งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

การดำเนินงาน/การปฏิบัติราชการ จำนวน 213 โครงการ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน และอื่น ๆ) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 377.79 ล้านบาท ผลการเบิกจ่าย 374.68 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.18 โครงการที่สำคัญ ประกอบด้วย

1) ด้านพืช :

1) โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพเกษตรกรรมยั่งยืน

2) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเข้าสู่ห่วงอุปทานเศรษฐกิจสร้างสรรค์

3) โครงการส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

4) โครงการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตระบบเกษตรแปลงใหญ่

5) โครงการส่งเสริมยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP

6) โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

7) โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

8) โครงการบริหารจัดการสารสนเทศการเกษตรด้านพืชและส่งเสริมเทคโนโลยีนวัตกรรมการเกษตร

9) โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีนวัตกรรมยางพาราและการจัดการสวนยางอารยเกษตร

2) ด้านปศุสัตว์ :

1) โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์

2) โครงการพัฒนาและยกระดับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และสินค้าชุมชนด้านปศุสัตว์

3) โครงการจัดการสวัสดิภาพสัตว์ เฝ้าระวัง ป้องกันโรค และบริการปศุสัตว์

4) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาล

3) ด้านประมง :

1) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพประมง เพื่อพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าประมงมูลค่าสูง

2) โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง

3) โครงการสร้างความเข้มแข็งองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น

4) โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย

4) กลุ่ม/สหกรณ์ :

1) โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง

2) โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นของสถาบันเกษตรกร

3) โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ (พัฒนาศักยภาพและยกระดับการเงินการบัญชีด้วยนวัตกรรม)

4) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและการตลาด เพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกรตามนโยบายรัฐบาล

5) ด้านชลประทาน :

1) โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน

2) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำและส่งเสริมการดำเนินงานชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

3) โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทานเพื่อชุมชน

4) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

5) โครงการสร้างฝายชะลอน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

6) โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ

6) ด้านอื่น ๆ

1) โครงการจัดที่ดิน ส.ป.ก เพื่อเกษตรกรรม

2) โครงการบริหารจัดการพัฒนาที่ดินในการผลิตสินค้าเกษตรตาม Agri - Map

3) โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพทรัพยากรทางดิน

3.2 งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (Area Base)

จำนวน 8 โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น 6.661 ล้านบาท ผลการเบิกจ่าย 6.652 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.87 ประกอบด้วย

<u>งบพัฒนาจังหวัดยะลา</u> จำนวน 7 โครงการ งบประมาณ 4.219 ล้านบาท ผลการเบิกจ่าย 4.219 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 100 ประกอบด้วย

1) โครงการขับเคลื่อนและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดยะลา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 งบประมาณ 2,265,810 บาท (กสก.)

2) โครงการเสริมสร้างภาพลักษณ์จังหวัดยะลา ประจำปี 2569 งานมหกรรมผลไม้และของดีเมืองยะลา งบประมาณ 632,500 บาท (กสก.)

3) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปกาแฟ งบประมาณ 640,853 บาท (กสก.)

4) โครงการเสริมสร้างภาพลักษณ์จังหวัดยะลา งานพิธีสมโภชหลักเมืองและงานงานกาชาดจังหวัดยะลา งบประมาณ 105,000 บาท (ปม.)

5) โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ให้กับโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ งบประมาณ 160,000 บาท (ปศ.)

6) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ฝายบ้านโปโฮ กิจกรรมสนับสนุนการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์ปีก งบประมาณ 184,800 บาท (ปศ.)

7) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ฝายลำพระยา กิจกรรมสนับสนุนการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์ปีก งบประมาณ 231,000 บาท (ปศ.)

<u>งบพัฒนากลุ่มจังหวัด</u> จำนวน 1 โครงการ งบประมาณ 2.441 ล้าน ผลการเบิกจ่าย 2.432 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.66 ประกอบด้วย

1) โครงการยกระดับไม้ผลที่มีศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนสู่เกษตรกรมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน งบประมาณ 2,441,060 บาท (กสก.)

3.3 งบอื่นๆ

จำนวน 21 โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น 6.192 ล้านบาท ผลการเบิกจ่าย 6.191 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.99 ประกอบด้วย

1) โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร งบประมาณ 300,000 บาท (กสก.)

2) โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง งบประมาณ 307,100 บาท (กวก.)

3) โครงการวิจัยและพัฒนาระบบการผลิตพืชแบบสวนสมรมที่เหมาะสมในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย งบประมาณ 125,000 บาท (กวก.)

4) โครงการกิจกรรมเงินได้จากการผลิตและจำหน่ายด้านปศุสัตว์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 งบประมาณ 437,248 บาท (ปศ.)

5) โครงการปรับปรุงพันธุ์ไก่พื้นเมืองด่านซ้ายหมายเลข 1 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ งบประมาณ 2,028,167 บาท (ปศ.)

6) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี งบประมาณ 21,480 บาท (สปก.)

7) โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน งบประมาณ 5,780 บาท (สปก.)

8) โครงการจัดที่ดินเพื่อเกษตรกรรม งบประมาณ 600,990 บาท (สปก.)

9) โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) งบประมาณ 242,334 บาท (สปก.)

10) โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน งบประมาณ 224,000 บาท (สปก.)

11) โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน งบประมาณ 94,400 บาท (สปก.)

12) โครงการยกระดับศักยภาพการพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ งบประมาณ 61,320 บาท (สปก.)

13) โครงการสินเชื่อเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม งบประมาณ 530,000 บาท (สปก.)

14) โครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ งบประมาณ 526,000 บาท (กวก.)

15) โครงการวิจัยและพัฒนาศูนย์รวบรวมความหลากหลายและการบริหารจัดการที่ยั่งยืน งบประมาณ 166,400 บาท (กวก.)

16) โครงการวิธีการปรับปรุงพันธุ์พืชสวนที่ได้ผลผลิตสูง คุณภาพ คุ้มค่าทางโภชนาการเหมาะสมตามความต้องการของตลาดและกลุ่มผู้บริโภคเฉพาะ งบประมาณ 260,500 บาท (กวก.)

17) โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภาคใต้ งบประมาณ 239,700 บาท (กวก.)

18) โครงการศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์ปีกพระราชทานปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งบประมาณ 239,700 บาท (ปศ.)

19) โครงการรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า งบประมาณ 67,870 บาท (ปศ.)

20) กิจกรรมการตรวจหรือควบคุมการนำสัตว์หรือซากสัตว์เข้าออกหรือผ่านราชอาณาจักร งบประมาณ 270,000 บาท (ปศ.)

21) โครงการธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ งบประมาณ 10,000 บาท (ปศ.)

4. แผนการดำเนินงานโครงการสำคัญ (Agenda) (สรุปโดยย่อ)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงาน **“เกษตรนวัตกรรม เพื่อความยั่งยืนเกษตรกรไทย** มุ่งเน้นการทำงานเชิงรุก ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นลง และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน พร้อมอำนวยความสะดวกให้กับเกษตรกรได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

นโยบายที่จะขับเคลื่อนมี 5 ด้านหลัก ดังนี้

1. ยกระดับการผลิตด้วย Big Data และ AI เพื่อลดต้นทุน
2. เพิ่มรายได้จากการแปรรูปและปรับตัวตามกติกาการค้าโลกสีเขียว
3. พัฒนาศักยภาพผ่านหลักสูตร Reskill และ Upskill
4. ใช้หลักตลาดนำการผลิตเพื่อแก้ราคาสินค้าตกต่ำ
5. บริหารจัดการน้ำทั้งระบบด้วยระบบเตือนภัยอัจฉริยะ

นอกจากนี้ ได้สั่งการจัดตั้ง War Room เพื่อขับเคลื่อน 6 เรื่องเร่งด่วน ดังนี้

1.การจัดหาปุ๋ยยูเรียจากประเทศรัสเซียจำนวน 2 ล้านตันเพื่อลดต้นทุนจากวิกฤตตะวันออกกลาง

2.การบริหารสินค้าส่งออก

3.การเร่งโครงการชลประทานขนาดใหญ่

4.การมอบสิทธิทำกินและพื้นที่เกษตรปลอดการเผา

5.การสร้าง Smart Farmer

6.การแก้ปัญหา PM2.5 ผ่านการทำ Carbon Credit และฝนหลวง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมแก่ประชาชน

5. สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญในปี 2569

(สินค้าเกษตร ฟาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์ ผลการสุ่มตรวจนมโรงเรียน)

5.1 สินค้าเกษตร (ไม้ผล 4 ชนิด ทุเรียน มังคุด ลองกอง เงาะ)

จังหวัดยะลาเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพและความเหมาะสม สำหรับเป็นแหล่งผลิตไม้ผลที่สำคัญของประเทศไทย มีความโดดเด่นจนได้รับการยอมรับว่าเป็นเมืองแห่งผลไม้ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผลไม้ที่มีความโดดเด่นที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ได้แก่ ทุเรียน มังคุด ลองกอง และเงาะ

(1) ทุเรียน สถานการณ์การปลูกทุเรียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2569 มีพื้นที่ปลูก จำนวน 119,451 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2568 (114,534 ไร่) จำนวน 4,917 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากที่ อ.เบตง อ.บันนังสตา และ อ.ธารโต โดยการปรับเปลี่ยนพื้นที่จากไม้ผลชนิดอื่น และยางพารา หันมาปลูกทุเรียนเนื่องจากทุเรียนมีราคาดี เป็นที่ต้องการของตลาด ประกอบกับทุเรียนยะลาเป็นทุเรียนที่มีคุณภาพดี มีคุณลักษณะเด่น คือ เนื้อสีเหลืองเข้ม แห้ง หนามสีทอง เปลือกบาง เมล็ดลีบ จึงได้รับสมญานามว่า “ทุเรียนสะเด็ดน้ำยะลา” และการปลูกยังเน้นแบบสวนธรรมชาติ ใช้สารเคมีน้อย จึงทำให้เป็นที่นิยมของผู้บริโภค

สถานการณ์ด้านการผลิต ในปี 2569 : ปริมาณผลผลิตทุเรียน 100,183 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2568 (45,426 ตัน) จำนวน 54,757 ตัน โดยมีผลผลิตต่อไร่ 1,110 กก./ไร่ (จากพื้นที่ให้ผล จำนวน 90,219 ไร่)

แผนบริหารจัดการผลผลิต ในปี 2569 : จำหน่ายในประเทศ 45% ส่งออก 32% และแปรรูป 23%

ปัญหา : ปัจจุบันยังพบปัญหาการผลิตทุเรียนที่สำคัญของจังหวัดยะลา คือ ปัญหาโรครากเน่าโคนเน่า และการระบาดของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน ซึ่งสร้างความเสียหายให้กับผลผลิต และส่งผลกระทบต่อการส่งออกเป็นอย่างมาก จึงส่งผลให้เกษตรกรขายทุเรียนได้ราคาต่ำ

แนวทางแก้ไข : อบรมเกษตรกรในเรื่องการจัดการดูแลสวนที่ดี ให้เข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP

(2) มังคุด สถานการณ์การปลูกมังคุดมีแนวโน้มพื้นที่ปลูกลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2569 มีพื้นที่ปลูก จำนวน 5,445 ไร่ ลดลงจากปี 2568 (5,729 ไร่) จำนวน 284 ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่ อ.เบตง เนื่องจากมังคุดมีราคาตกต่ำ ประกอบกับราคาทุเรียนมีแนวโน้มราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้เกษตรกรหันไปปลูกทุเรียนทดแทน และพื้นที่ปลูกมังคุดที่เหลืออยู่ส่วนใหญ่พบว่าเกษตรกรยังขาดการดูแล จึงทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่มีคุณภาพ ทำให้ไม่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคและตลาด ส่วนการแปรรูปยังมีการแปรรูปในปริมาณที่น้อย เนื่องจากยังไม่มีตลาดรองรับ และผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปไม่หลากหลาย ประกอบการเกษตรกรยังขาดองค์ความรู้และเครื่องจักรอุปกรณ์ในการแปรรูป

สำหรับจุดเด่นของมังคุดยะลา พบว่าสภาพพื้นที่มังคุดของจังหวัดยะลา โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอเบตง ซึ่งปลูกมังคุดในพื้นที่บริเวณที่ราบสูงเนินเขา และตั้งอยู่ในหุบเขา มีลักษณะเหมือนแอ่งกระทะที่โอบล้อมด้วยหุบเขาน้อยใหญ่ จากสภาพภูมิประเทศดังกล่าว ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 อย่างต่อวัน เช้าหมอก เที่ยงแดด เย็นฝนตก ส่งผลให้เกิดการสร้างชั้นเนื้อของมังคุด (ยิว) แบบเคลือบทีละชั้น ทำให้เนื้อมีสีขาวนวลปุยฝ้าย มีรสชาติหวานนำเปรี้ยว มีกลิ่นหอมเฉพาะ ไม่เป็นเนื้อแก้วยางไหล เมื่อสุกผลดำจะไม่ฉ่ำน้ำ จึงได้รับสมญานามว่า “มังคุดในสายหมอก” ซึ่งจากจุดเด่นดังกล่าวทำให้สามารถพัฒนาศักยภาพการผลิตมังคุดยะลาให้มีชื่อเสียง และยกระดับราคาของมังคุดได้

สถานการณ์ด้านการผลิต ในปี 2569 : ปริมาณผลผลิต 3,865 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2568 (403 ตัน) จำนวน 3,432 ตัน โดยมีผลผลิตต่อไร่ 768 กก./ไร่ (จากพื้นที่ให้ผล จำนวน 4,995 ไร่) ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาจำนวนมาก เนื่องจากเกษตรกรมีการจัดการดูแลสวนที่ดีขึ้นเพื่อให้เข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP

แผนบริหารจัดการผลผลิต ในปี 2569 : จำหน่ายในประเทศ 77% ส่งออก 22% และแปรรูป 1%

(3) ลองกอง สถานการณ์การปลูกลองกองมีแนวโน้มมีพื้นที่ปลูกลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2569 มีพื้นที่ปลูก จำนวน 14,549 ไร่ ลดลงจากปี 2568 (15,152 ไร่) จำนวน 603 ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่ อ.บันนังสตา และ อ.รามัน ปัจจุบันลองกองมีราคาตกต่ำ ประกอบกับราคาทุเรียน มีแนวโน้มราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้เกษตรกรโค่นต้นลองกองไปปลูกทุเรียน และพื้นที่ปลูกลองกองที่เหลืออยู่พบว่าเกษตรกรขาดการดูแล จึงทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่มีคุณภาพ ทำให้ไม่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคและตลาด อีกทั้งยังไม่มีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ

สำหรับจุดเด่นของลองกองยะลา พบว่าเป็นลองกองที่มีรสชาติหวาน เนื้อใส ไม่ฉ่ำน้ำจนเกินไป สามารถเก็บได้นานกว่าปกติ หากได้รับการดูแลดีจะมีช่อยาวจึงได้รับสมญานามว่า “ลองกองยะลา” ซึ่งจากจุดเด่นดังกล่าวทำให้สามารถพัฒนาศักยภาพการผลิตลองกองยะลาให้มีชื่อเสียง ยกระดับราคาของลองกองได้

สถานการณ์ด้านการผลิต ในปี 2569 : ปริมาณผลผลิต 6,575 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2568 ซึ่งไม่มีผลผลิตออกสู่ตลาดเลย โดยมีผลผลิตต่อไร่ 452 กก./ไร่ (จากพื้นที่ให้ผล จำนวน 14,533 ไร่) ทั้งนี้เนื่องจากในปีที่ผ่านมาลองกองได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการออกดอก

แผนบริหารจัดการผลผลิต ในปี 2569: จำหน่ายผลสดภายในประเทศ 90% ส่งออก 10%

(4) เงาะ สถานการณ์การปลูกเงาะมีแนวโน้มมีพื้นที่ปลูกลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2569 มีพื้นที่ปลูก จำนวน 1,657 ไร่ ลดลงจากปี 2568 (1,839 ไร่) จำนวน 182 ไร่ ทั้งนี้เนื่องจากราคาเงาะไม่ปรับตัวมากนักเมื่อเทียบกับราคาผลไม้ชนิดอื่น เช่น ทุเรียน หรือมังคุด เป็นต้น ทำให้เกษตรกรเลือกที่จะดูแลทุเรียนมากกว่าเนื่องจากราคาสูงกว่า ทำให้ผลผลิตเงาะที่ได้ออกมาคุณภาพต่ำ เช่น ลูกเล็ก เมล็ดใหญ่ ทำให้ไม่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคและตลาด และเก็บไว้ได้ไม่นาน ส่วนการแปรรูปเงาะ เช่น เงาะกวน หรือเงาะอบแห้งยังไม่เป็นที่นิยมมากนัก เนื่องจากยังไม่มีตลาดรองรับและไม่นิยมบริโภค ประกอบการการอบแห้งเกษตรกรยังไม่มีองค์ความรู้และขาดเครื่องจักร อุปกรณ์ในการผลิต

สถานการณ์ด้านการผลิต ในปี 2569 : ปริมาณผลผลิต 902 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2568 (238 ตัน) จำนวน 664 ตัน โดยมีผลผลิตต่อไร่ 562 กก./ไร่ (จากพื้นที่ให้ผล จำนวน 1,604 ไร่)

แผนบริหารจัดการผลผลิต ในปี 2569: จำหน่ายผลสดภายในประเทศ 100%

(ที่มา : ข้อมูลผลการบริหารจัดการไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดยะลา ปี 2569 สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา)

5.2 ฟาร์มเลี้ยงสัตว์การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ (GAP)

ที่	ชื่อ- สกุล	ชื่อฟาร์มที่ผ่านการรับรอง	ที่ตั้งฟาร์ม	ชนิด
1.	นายเกรียงศักดิ์ เสรีรัตน์ยืนยง	ยะลาพันธุ์สัตว์ฟาร์ม	148/15 ม.9 ต.สะเตงนอก อ. เมืองยะลา	สุกร 1,800 ตัว
2.	นายกำธร วงศ์พลัง	พลังเพชรฟาร์ม	213 ถ.กาแป๊ะกอตอ ต.สะเตงนอก อ.เมืองยะลา	สุกร 750 ตัว
3.	นางสาวมยุรา แซ่ฉั่ว	ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ	ม.6 ต.วังพญา อ.รามัน	ไก่พันธุ์ 700 ตัว
4.	นางสาวยามีลา พะตะลู	ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ	ม.6 ต.วังพญา อ.รามัน	แกะเนื้อ 318 ตัว
5.	นายสุรศักดิ์ ฉิมพลี	ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ	ม.6 ต.วังพญา อ.รามัน	แพะเนื้อ 650 ตัว
6.	นายอนนต์ ทองจาร	นนทนันท์ฟาร์ม	200/21 ม.6 ถ.สนามกีฬา ต.สะเตง อ.เมืองยะลา	ไก่เนื้อ 20,000 ตัว
7.	นายอนนต์ ทองจาร	นนทนันท์ฟาร์มสาขา 2	80/1 ม.4 ถ.สนามกีฬา ต.สะเตงนอก อ.เมืองยะลา	ไก่เนื้อ 48,000 ตัว
8.	นายวสันต์ ว่องบุคลากร	สมศักดิ์ฟาร์ม	180 ม.5 ต.ตาเนาะแมเราะ อ.เบตง	ไก่ไข่ 20,000 ตัว
9.	นายสุรินทร์ หนูน้อย	พรพระพิรุณฟาร์ม	224 ม.1 ต.ยุโป อ.เมืองยะลา	โคเนื้อ 5 ตัว
10.	นายวิทยา รัตนสุดใส	เจนลี่ ฟาร์ม	130/2 ม.4 ต.ตาเนาะแมเราะ อ.เบตง	ผึ้งชันโรง 80 รัง
11.	นายริดวาน ดาหะนิ	Wang Vespa Farm	76 ม.2 ต.บือมัง อ.รามัน	ผึ้งชันโรง 10 รัง
12.	นายซอลาฮูดิง บือราเฮง	Kopi Farm	61 ม.5 ต.ลิดล อ.เมืองยะลา	ผึ้งชันโรง 50 รัง
13.	นางสาวฟิรดาว สะอะ	บริษัท สลติงเลส ทีทัลส์ จำกัด	ม.2 ต.ปะแต อ.ยะหา	ผึ้งชันโรง 300 รัง

5.3 ฟาร์มที่ผ่านการตรวจประเมินการรับรองฟาร์ม GFM (Good farming management)

ลำดับที่	ชนิด (ฟาร์ม)	จำนวน (ฟาร์ม)
1.	ไก่พื้นเมือง	116
2.	ไก่ไข่	10
3.	เป็ด	48
4.	โคเนื้อ	61
5.	แพะ	81
6.	แกะ	6
7.	สุกร	1
รวม		**322**

ที่มา : กลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา

5.4 ผลการสุ่มตรวจนมโรงเรียน

- เด็กนักเรียนบางส่วนไม่ยอมดื่มนมในโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน โดยให้เหตุผลว่าไม่อร่อย และไม่ดื่มนมรสจืด

- จำนวนอาหารเสริม (นม) โรงเรียนที่ได้รับไม่เพียงพอตามจำนวนนักเรียนในปัจจุบัน เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรอาหารเสริม (นม) โรงเรียนตามจำนวนยอดนักเรียนเดิม

- สถานศึกษาจัดเก็บอาหารเสริม (นม) โรงเรียนไม่ถูกต้อง เนื่องจากขาดอุปกรณ์ และพื้นที่จัดเก็บ

6. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร (ข้อมูล ณ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2568)

6.1 สถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่ จังหวัดยะลา

จังหวัดยะลาได้เกิดฝนตกหนัก และฝนสะสมตั้งแต่วันที่ 21-26 พฤศจิกายน 2568 ทำให้เกิดสถานการณ์น้ำท่วมฉันพลัน น้ำป่าไหลหลาก น้ำล้นตลิ่ง ดินโคลนถล่ม และวาตภัย ในพื้นที่จำนวน 8 อำเภอ (อำเภอเมืองยะลา รามัน บันนังสตา ธารโต กรงปินัง ยะหา กาบัง และอำเภอเบตง) 54 ตำบล 312 หมู่บ้าน 46 ชุมชน 57,267 ครัวเรือน 163,342 คน อพยพ 1,571 ครัวเรือน 8,456 คน (เมืองยะลา รามัน และยะหา) เสียชีวิต 5 ราย (รามัน ธารโต และบันนังสตา) ถนน 10 สาย สะพาน 2 แห่ง เสาไฟฟ้า 7 ต้น และดินสไลด์ 25 จุด

6.2 อำเภอที่มีปริมาณน้ำฝนสะสมสูง 24 ชั่วโมง

1) อำเภอเมืองยะลา วัดได้ 60.3 มม.

2) อำเภอรามัน วัดได้ - มม. (ขัดข้อง)

3) อำเภอยะหา วัดได้ 43.8 มม.

4) อำเภอกาบัง วัดได้ 63.4 มม.

5) อำเภอกรงปินัง วัดได้ 53.1 มม.

6) อำเภอบันนังสตา วัดได้ 38.4 มม.

7) อำเภอธารโต วัดได้ 34.5 มม.

8) อำเภอเบตง วัดได้ 1.4 มม.

- ปริมาณฝนสะสมปี 2568 (1 มกราคม – ปัจจุบัน) เท่ากับ 3,175.9 มม. ในพื้นที่ยังคงมีฝนตกเล็กน้อยในบางพื้นที่
- ปริมาณน้ำฝนรวม เดือนพฤศจิกายน วัดได้ 1231.4 มิลลิเมตร
- ปริมาณฝนสูงสุด วันที่ 27 พ.ย. 2568 เวลา 07.00 น. ที่อำเภอกาบัง 63.4 มิลลิเมตร

6.3 พื้นที่เฝ้าระวัง พื้นที่ลุ่มต่ำ พื้นที่ริมลำคลอง และพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก

1) พื้นที่ลุ่มต่ำริมแม่น้ำปัตตานี

2) พื้นที่ในเขตอำเภอรามัน

3) พื้นที่ลุ่มต่ำริมฝั่งแม่น้ำสายบุรี

4) พื้นที่เทศบาลนครยะลา ตำบลสะเตง และตำบลยุโป อำเภอเมืองยะลา

6.4 สถานการณ์น้ำในแม่น้ำสายหลัก

- สถานการณ์น้ำท่า

1) แม่น้ำปัตตานี

- สถานี X๗๗ บ้านหัวสะพาน ตำบลบาเจาะ อำเภอบันนังสตา มีระดับต่ำกว่าตลิ่ง -3.18 เมตร สถานการณ์ ปกติ
- สถานี X40A บ้านท่าสาป อำเภอเมืองยะลา มีระดับสูงกว่าตลิ่ง +1.24 เมตร สถานการณ์ ล้นตลิ่ง

2) คลองยะหา สถานี x ๑๗๕ บ้านยะหา อำเภอยะหา มีระดับสูงกว่าตลิ่ง +1.05 เมตร สถานการณ์ ล้นตลิ่ง

3) แม่น้ำน้ำสายบุรี สถานี X ๒๗๓ บ้านปายอยือนิ อำเภอรามัน มีระดับสูงกว่าตลิ่ง +1.17 เมตร สถานการณ์ ล้นตลิ่ง

- ปริมาณน้ำในเขื่อนบางลางมีจำนวน 830.230 ล้าน ลบ.ม. ร้อยละ 57.10 สถานการณ์ ปกติ

6.5 การแจ้งเตือน

- โครงการชลประทานยะลา ได้มีหนังสือแจ้งเตือนให้เฝ้าระวังระดับเฝ้าระวัง และน้ำล้นตลิ่ง จำนวน 9 ฉบับ (ลุ่มน้ำสายบุรี,แม่น้ำปัตตานี,คลองยะหา)

6.6 การเตรียมความพร้อมเครื่องจักร/เครื่องมือ ในเขตชลประทาน

(1) โครงการชลประทานยะลา

1. เครื่องสูบน้ำ จำนวน 2 จุด

จุดที่ 1 ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ ขนาด 12 นิ้ว จำนวน 1 เครื่อง โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ วังพญา-ท่าธง ม.2 ต.วังพญา อ.รามัน

จุดที่ 2 ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ ขนาด 8 นิ้ว จ้านวน 1 เครื่อง บริเวณเรือนจำยะลา ต.สะเตง อ.เมืองยะลา

2. เครื่องสูบน้ำไฮดรอลิค ขนาด 3 นิ้ว จำนวน 2 เครื่อง
3. เครื่องสูบน้ำไฮดรอลิค ขนาด 4 นิ้ว จำนวน 1 เครื่อง
4. รถบรรทุกจำนวน 3 คัน
5. รถแทร็กเตอร์ จำนวน 6 คัน

(2) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา

1. เสบียงอาหารสัตว์หญ้าแห้ง 57,000 กก. (2,850 ฟ่อน)
2. จุดอพยพ 28 จุด
3. ยานพาหนะ 11 คัน (รถ 6 ล้อ 2 คัน/รถ 4 ล้อ 9 คัน)
4. ถุงยังชีพสำหรับสัตว์ 40 ชุด/ชุดกระเป๋าเวชภัณฑ์/หน่วยแพยท์เคลื่อนที่ 10 ชุด

(3) สำนักงานประมงจังหวัดยะลา เตรียมเรือยาง/เรือสปีกโบ๊ต/เรือท้องแบน จำนวน 3 ลำ

(4) ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเตรียมพร้อมรับสถานการณ์

(5) แจ้งเตือนฝนตกหนัก ผ่านระบบ Cell Broadcast จากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มายังพื้นที่ที่มีฝนหนักจังหวัดยะลา

(6) ระบายน้ำออกจากพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ หน่วยงาน อปท. ร่วมกับหน่วยงานระดับจังหวัด และหน่วยงานส่วนกลางที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดยะลา ได้ติดตั้งเครื่องสูบน้ำในพื้นที่ที่ได้รับ ผลกระทบและเร่งระบายน้ำออกจากพื้นที่

(7) ประชาชนสามารถดูกล้องวงจรปิด ตรงประตูระบายน้ำริมแม่น้ำปัตตานีทั้งหมด 5 จุด ผ่านเว็บไซต์ https://yala-cctv.localth.ai ตลอด 24 ชั่วโมง

6.7 พื้นที่ด้านการเกษตรได้รับผลกระทบ

(1) ด้านพืช จำนวน 7 อำเภอ 45 ตำบล 324 หมู่บ้าน พื้นที่ประสบภัย 87,148.09 ไร่ พื้นที่คาดว่าจะเสียหาย 16,744.87 ไร่ เกษตรกรที่คาดว่าจะเสียหาย 9,251 ครัวเรือน ประกอบด้วย

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	พื้นที่ประสบภัย (ไร่)	พื้นที่คาดว่าจะเสียหาย (ไร่)	เกษตรกร (ครัวเรือน)
1	เมืองยะลา	6	81	30,794.09	5,143.87	2,363
2	บันนังสตา	6	49	2,063.00	998.87	798
3	ธารโต	4	23	200.00	126.00	153
4	ยะหา	7	39	3,016.00	1,181.00	1,115
5	รามัน	16	90	40,861.00	6,350.00	2,921
6	กาบัง	2	19	2,090.00	370.00	330
7	กรงปินัง	4	23	8,124.00	2,576.00	1,571
รวม	**7**	**45**	**324**	**87,148.09**	**16,744.87**	**9,251**

(2) ด้านประมง จำนวน 6 อำเภอ 32 ตำบล 142 หมู่บ้าน เกษตรกร 887 ราย พื้นที่คาดว่าจะเสียหาย 265.01 ไร่ 525 ตรม. ประกอบด้วย

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	พื้นที่คาดว่าจะเสียหาย (ไร่/ตรม.)	เกษตรกร (ราย)
1	เมืองยะลา	13	59	145.40	428
2	รามัน	3	5	1.7050	10
3	ยะหา	7	47	70.899	293
4	กาบัง	2	14	27.8430	85
5	บันนังสตา	3	4	0.9100	7
6	กรงปินัง	4	13	18.25/525	64
รวม	**6**	**32**	**142**	**265.01/525**	**887**

(3) ด้านปศุสัตว์ จำนวน 6 อำเภอ 29 ตำบล 94 หมู่บ้าน เกษตรกร 823 ราย สัตว์ประสบภัย 19,167 ตัว ประกอบด้วย

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	จำนวนสัตว์ได้รับผลกระทบ (ตัว)	แปลงหญ้าที่คาดว่าจะเสียหาย (ไร่)	เกษตรกร (ราย)
1	บังนังสตา	3	5	439	-	157
2	กาบัง	2	9	505	-	52
3	รามัน	16	87	5,070	-	430
4	เมืองยะลา	4	25	6,001	-	128
5	ยะหา	3	9	2,880	-	202
6	กรงปินัง	1	3	1,410	-	13
รวม	**6**	**29**	**94**	**19,167**	-	**823**

6.8 การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยเบื้องต้น

(1) กระทรวงเกษตรฯ จังหวัดยะลา จัดตั้งโรงครัวกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ประสบอุทกภัยจำนวน 4 จุด โดยจัดทำข้าวกล่องพร้อมน้ำดื่ม ดังนี้

<u>จุดตั้งโรงครัวที่ 1</u>

- วันที่ 25 พ.ย. 68 ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอดิลัน อาลีอิสเฮาะ) จัดทำข้าวกล่อง/น้ำดื่ม จำนวน 350 ชุด มอบให้ผู้ประสบภัยในพื้นที่ชุมชนบ้านร่ม ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา

- วันที่ 26 พ.ย. 68 ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอดิลัน อาลีอิสเฮาะ) จัดทำข้าวกล่อง/น้ำดื่ม จำนวน 300 ชุด มอบให้ผู้ประสบภัยในพื้นที่ชุมชนบ้านร่ม ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา

- วันที่ 27 พ.ย. 68 ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอดิลัน อาลีอิสเฮาะ) จัดทำข้าวกล่อง/น้ำดื่ม จำนวน 300 ชุด มอบให้ผู้ประสบภัยในพื้นที่ชุมชนบ้านร่ม ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา

<u>จุดตั้งโรงครัวที่ 2</u> ณ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

- วันที่ 26 พ.ย. 68 จัดทำข้าวกล่อง/น้ำดื่ม จำนวน 250 ชุด มอบให้กับจังหวัดยะลา เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ตำบลสะเตงนอก อำเภอเมืองยะลา

- วันที่ 27 พ.ย. 68 จัดทำข้าวกล่อง/น้ำดื่ม จำนวน 250 ชุด มอบให้กับจังหวัดยะลา เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ตำบลหน้าถ้ำ อำเภอเมืองยะลา

<u>จุดตั้งโรงครัวที่ 3</u> ณ สำนักงานเกษตรอำเภอรามัน

- วันที่ 26 พ.ย. 68 จัดทำข้าวกล่อง/น้ำดื่ม จำนวน 140 ชุด ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ตำบลเนินงามและตำบลตะโละหะลอ อำเภอรามัน

- วันที่ 27 พ.ย. 68 จัดทำข้าวกล่อง/น้ำดื่ม จำนวน 200 ชุด ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่อำเภอรามัน

<u>จุดตั้งโรงครัวที่</u> 4 ณ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดยะลา

- วันที่ 27 พ.ย. 68 จัดทำข้าวกล่อง/น้ำดื่ม จำนวน 200 ชุด ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ตำบลท่าสาป อำเภอเมืองยะลา

(2) โครงการชลประทานยะลา ดำเนินการ ดังนี้

- โครงการชลประทานยะลา ร่วมกับ ส่วนเครื่องจักรกล สชป.17 ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ ขนาด 8 นิ้ว จำนวน 1 เครื่อง ณ บริเวณเรือนจำยะลา ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา และติดตั้งเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ ขนาด 12 นิ้ว จำนวน 1 เครื่อง โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ วังพญา-ท่าธง ม.2 ต.วังพญา อ.รามัน

- วันที่ 25 พ.ย.68 มอบข้าวกล่องพร้อมน้ำดื่ม 200 ชุด ให้แก่ผู้ประสบภัยน้ำท่วม เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัยน้ำท่วมในพื้นที่ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา

- วันที่ 26 พ.ย.68 มอบถุงยังชีพ 200 ชุด และข้าวกล่องพร้อมน้ำดื่ม 200 ชุด เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัยน้ำท่วมในหลายพื้นที่ในตำบลยุโป อำเภอเมืองยะลา

- วันที่ 27 พ.ย.68 มอบเงินสมทบเงิน จำนวน 3,000 บาท ในการจัดตั้งโรงครัว เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ประสบอุทกภัยจังหวัดยะลา

(3) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา/อำเภอ

- วันที่ 25 พฤศจิกายน 2568 ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมและให้กำลังใจเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ที่ประสบอุทกภัย พร้อมประเมินความเสียหาย ดูแลสุขภาพสัตว์ และแนะนำแนวทางการป้องกันโรคที่อาจเกิดตามภาวะน้ำท่วม ในพื้นที่ตำบลเนินงาม ตำบลบาลอ ตำบลอาซ่อง ตำบลตะโละหะลอ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา โดยเจ้าหน้าที่ได้ให้คำแนะนำเบื้องต้นในการดูแลสัตว์ป่วยอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การเคลื่อนย้ายขึ้นสู่ที่สูงเป็นไปอย่างปลอดภัย ลดความสูญเสียต่อสัตว์เลี้ยงของเกษตรกร พร้อมกันนี้ได้จัดทีมสัตวแพทย์ จำนวน ๒ ชุด ลงพื้นที่เพื่อดูแลสุขภาพสัตว์ มอบอาหารสัตว์พระราชทาน (หญ้าแห้ง) จำนวน ๒,๘๒๐ กิโลกรัม (๑๔๑ ฟ่อน) เวชภัณฑ์ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์น้ำท่วมในพื้นที่

- วันที่ 26 พฤศจิกายน 2568 ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมและให้กำลังใจเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ที่ประสบอุทกภัย พร้อมประเมินความเสียหาย ดูแลสุขภาพสัตว์ และแนะนำแนวทางการป้องกันโรคที่อาจเกิดตามภาวะน้ำท่วม ในพื้นที่ตำบลบุดี ตำบลตาเซะ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา โดยเจ้าหน้าที่ได้ให้คำแนะนำเบื้องต้นในการดูแลสัตว์ป่วยอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การเคลื่อนย้ายขึ้นสู่ที่สูงเป็นไปอย่างปลอดภัย ลดความสูญเสียต่อสัตว์เลี้ยงของเกษตรกร พร้อมลงพื้นที่เพื่อดูแลสุขภาพสัตว์ มอบอาหารสัตว์พระราชทาน (หญ้าแห้ง) จำนวน 960 กิโลกรัม รักษาสัตว์ 20 ชุดให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์น้ำท่วมในพื้นที่

(4) สำนักงานประมงจังหวัดยะลา หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืดเขื่อนบางลางยะลา และศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดยะลา

- วันที่ 25-27 พฤศจิกายน 2568 ใช้เรือตรวจประมงน้ำจืด ลงพื้นที่ เข้าช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยน้ำท่วม ในพื้นที่ จ.ยะลา โดยลำเลียงผู้ประสบภัยบางส่วนออกจากพื้นที่น้ำท่วมสูง และมอบอาหาร น้ำดื่ม แก่ผู้ประสบภัยที่พักอาศัยอยู่บริเวณชั้น 2 ของพื้นที่น้ำท่วม

(5) สถานีพัฒนาที่ดินยะลา

- วันที่ 25 พ.ย.68 ผลิตข้าวกล่อง (ข้าวไข่เจียว) จำนวน 400 กล่องพร้อมด้วยจัดหาน้ำดื่มสะอาดจำนวน 496 ขวด เพื่อมอบให้กับประชนชนพื้นที่ตำบลบุดี ตำบลตาเซะ ตำยุโป อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

- วันที่ 26 พ.ย.68 ผลิตข้าวกล่อง (ข้าวไข่เจียว) พร้อมน้ำดื่ม จำนวน 300 เพื่อมอบให้กับประชนชนพื้นที่อำเภอรามัน

(6) การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดยะลา

- วันที่ 26 พ.ย.66 มอบข้าวกล่อง จำนวน 112 ชุดและถุงยังชีพ จำนวน 90 ชุด ให้กับเกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่อำเภอรามัน ที่ได้รับความเดือนร้อนจากอุทกภัย

- วันที่ 27 พ.ย.66 มอบข้าวกล่อง จำนวน 100 ชุด ให้กับเกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่อำเภอรามัน และถุงยังชีพ จำนวน 460 ชุด ให้กับเกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่อำเภอรามัน เมืองยะลา ยะหา และอำเภอบันนังสตา ที่ได้รับความเดือนร้อนจากอุทกภัย

(**7) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา** ดำเนินการ ดังนี้

- ให้บริการสถานที่จอดรถ สำหรับประชาชนทั่วไป

- วันที่ 26 พฤศจิกายน 2568 มอบน้ำดื่มให้แก่ผู้ประสบภัยในพื้นที่ อ.เมือง จ.ยะลา จำนวน 50 โหล

- วันที่ 27 พฤศจิกายน 2568 จัดทำข้าวกล่องพร้อมน้ำดื่ม จำนวน 120 ชุด ส่งมอบให้จังหวัดยะลา เพื่อนำไปแจกจ่ายให้แก่ผู้ประสบภัย

6.9 สถานการณ์น้ำท่าในแม่น้ำสายหลัก/การแจ้งเตือน

- โครงการชลประทานยะลา ได้มีหนังสือแจ้งเตือนให้เฝ้าระวังระดับเฝ้าระวัง และน้ำล้นตลิ่ง จำนวน 7 ฉบับ (ลุ่มน้ำสายบุรี ,แม่น้ำปัตตานี,คลองยะหา)

6.10 สถานการณ์ปัจจุบัน/แนวโน้มสถานการณ์

- ยังคงมีฝนตกในบางพื้นที่ และเฝ้าระวังสถานการณ์อุทกภัยในช่วงวันที่ 27-28 พฤศจิกายน 2568 ตามประกาศของกรมอุตุวิทยา ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และเตรียมความพร้อมช่วยเหลือประชาชนตลอด 24 ชั่วโมง และได้มีการประชาสัมพันธ์ในทุกช่องทางแจ้งเตือนระดับน้ำที่จะล้นตลิ่งทั้งแม่น้ำสายบุรีและแม่น้ำปัตตานีให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมรับสถานการณ์ ขนย้ายสิ่งของ สัตว์เลี้ยงไปยังที่ปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

6.11 การประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย/เขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

จังหวัดยะลาได้ประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย/เขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน จำนวน 8 อำเภอ 58 ตำบล 292 หมู่บ้าน 5 ชุมชน (ข้อมูล ณ วันที่ 26 พ.ย. 68)

7. การเฝ้าระวังโรคระบาด

7.1 โรคระบาดด้านพืช

7.1.1 โรคใบจุดกลมจากเชื้อราคอลเลโทตริกัม (โรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา) (ข้อมูล : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดยะลา)

โรคใบร่วงชนิดใหม่แพร่กระจายโดยลมและน้ำฝนเป็นหลัง มีการระบาดในช่วงที่มีฝนตกชุกติดต่อกันหลายวัน มีความชื้นสูงโดยเกิดในระยะใบแก่ สำหรับจังหวัดยะลาสถานการณ์การระบาดของโรคใบร่วงยางพาราเริ่มมีการระบาดตั้งแต่ ปี 2562 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลากว่า 5 ปี ซึ่งทางกยท.ได้มีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกรชาวสวนยางมาตลอดระยะเวลาเพื่อให้เกษตรกรชาวสวนยางเข้าใจ และเตรียมความพร้อมในการรับมือเนื่องจากการแพร่ระพบาดของโรคจะเกิดเป็นช่วง ๆ โดยเฉพาะในช่วงที่มีความชื้นสูงและฝนตกชุกจะทำการแพร่ระบาดของโรคเกิดอย่างรวดเร็ว

เนื้อที่เกิดโรคใบจุดกลมจากเชื้อราคอลเลโทตริกัม (ข้อมูล ณ พฤศจิกายน 2569)

อำเภอ	เนื้อที่ปลูก	เนื้อที่เกิดโรคใบร่วง		คิดเป็นร้อยละ
	(ไร่)	(ราย)	(ไร่)	
เมืองยะลา	64,740	1,260	10,301	15.91
กรงปินัง	67,914	563	2,300	3.39
เบตง	297,200	519	3,800	1.28
รามัน	163,024	179	1,334	0.82
บันนังสตา	173,101	533	6,685	3.86
ธารโต	115,960	1,079	9,492	8.19
ยะหา	168,375	337	3,042	1.81
กาบัง	120,169	242	3,788	3.15
รวม	**1,170,483**	**4,712**	**40,742**	**3.48**

แนวทางในการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางที่กยท. ดำเนินการ

1. ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ ทุกมิติเพื่อให้เกษตรกรรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรคใบร่วงยางพารา รวมทั้งผลกระทบที่ส่งผลกระทบกับเกษตรกรชาวสวนยางโดยตรง
2. จัดให้มีการอบรมถ่ายถอดความรู้ให้กับเกษตรกรชาวสวนยางคลอบคลุมทุกพื้นที่อำเภอ ในเรื่องของการควบคุมป้องการกำจัดโรค การใช้สารชีวภัณฑ์ต่าง ๆ การใช้สารเคมีโพรฟิโคลนาโซล การใช้ไส้เดือน เป็นต้น
3. สนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อใช้ในการควบคุมป้องกันกำจัด เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยเคมีที่มีส่วนผสมของกำมะถัน สารชีวิภัณฑ์ จุลินทรีย์ไตรโครเดอร์มา ตลอดจนสารเคมี จำพวก แมนโคแซป คาร์เบนดาซิม เป็นต้น
4. สนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องพ่นแรงดันสูง ให้กับสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง เพื่อนำไปใช้ในการฉีดพ่นให้กับสมาชิกในกลุ่มและเกษตรกรชาวสวนยางทั่วไปที่ประสบกับโรคใบร่วงยางพารา
5. ส่งเสริมให้เกษตรชาวสวนยางที่ขอสนับสนุนการปลูกแทนกับการยางแห่งประเทศไทย ใช้ยางพันธุ์ต้านทาน เช่น RRIT 3904 PB 235 PB226 เป็นต้น
6. สนับสนุนให้เกษตรกรที่สวนยางประสบโรคใบร่วงปรับเปลี่ยนอาชีพ ผ่านโครงการพัฒนาอาชีพเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยในการแก้ปัญหารโรคใบร่วงชนิดใหม่ในพื้นที่ระบาดรุนแรง
7. สนับสนุนให้เกษตรกรชาวสวนยางมีรายได้เพิ่มขึ้นโดยผ่านโครงการการจัดการสวนยางอย่างยั่งยืน ให้มีการปลูกพืชร่วมพืชแซม และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในส่วนยางให้มีรายได้เพิ่มขึ้นโดยใช้แนวคิดการดำเนินการตามแนวทางของการทำการเกษตรแบบอารยเกษตร
8. สนับสนุนการถ่ายทอดความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตผ่านโครงการบริหารจัดการและป้องกันกำจัดโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา โดยการอบรมถ่ายทอดความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต
9. สนับสนุนผ่านการส่งเสริมการปลูกแทน โดยการปลูกแทนด้วยยางพารา พืชชนิดอื่นที่ความสำคัญทางเศรษฐกิจ เช่น ปาล์มน้ำมัน ทุเรียน

7.1.2 โรคเหี่ยวในกล้วยหิน (ข้อมูล : สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา)

1. สถานการณ์การระบาดของโรคเหี่ยวในกล้วย จังหวัดยะลา

ปัจจุบันเกษตรกรปลูกกล้วยหินในพื้นที่จังหวัดยะลา จำนวน 2,900.41 ไร่ พบปัญหาการระบาดของโรคเหี่ยวในกล้วยหิน จำนวน 597.53 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 18.84 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 8 อำเภอ

ตารางแสดงพื้นที่ปลูกและพื้นที่ระบาดของโรคเหี่ยวในกล้วยหิน (ข้อมูล ณ พฤศจิกายน 2569)

ลำดับที่	อำเภอ	เกษตรกรที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ระบาด (ไร่)	ร้อยละการระบาด	สี
1	เมืองยะลา	128	84	3.50	4.17	(1)
2	ยะหา	241	251	50	19.35	(1)
3	รามัน	316	150	1	0.67	(1)
4	กาบัง	55	55	2.03	3.69	(1)
5	กรงปินัง	390	177	22	10.17	(1)
6	บันนังสตา	2,086	2,001	452	21.64	(1)
7	ธารโต	461	96.41	46	18.48	(1)
8	เบตง	322	86	21	24.42	(1)
	รวม	**3,999**	2,900.41	**597.53**	**18.84**	**(1)**

หมายเหตุ : 1. สีเขียว ระบาดน้อย ไม่เกินร้อยละ 30 ของพื้นที่ทั้งหมด
2. สีเหลือง ระบาดปานกลาง มากกว่าร้อยละ 30 แต่ไม่เกินร้อยละ 60 ของพื้นที่ทั้งหมด
3. สีแดง ระบาดมาก มากกว่าร้อยละ 60 ของพื้นที่ทั้งหมด

ลักษณะอาการของโรคเหี่ยวในกล้วยหิน พบว่าลำต้นมีสภาพสมบูรณ์ ใบธง (ใบอ่อน) ไม่เปลี่ยนเป็นสีเหลือง ลำต้นเทียมไม่เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล แต่จะพบเครือกล้วยแคระแกรน ขอบเครือเป็นสีน้ำตาล ผลลีบ และเนื้อภายในเน่าเละเป็นสีน้ำตาลถึงดำ อาจเนื่องมาจากเชื้อแบคทีเรียมาจากพาหนะของแมลงที่มาตอมปลีกล้วย ทำให้ลำต้นยังแข็งแรงแต่ไม่สามารถเก็บผลผลิตได้

2. แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตกล้วยหิน ดังนี้

1) กิจกรรมสร้างการรับรู้ป้องกันโรคเหี่ยวในกล้วยหิน

- ประชาสัมพันธ์ขั้นตอน วิธีการ ป้องกันกำจัดโรคเหี่ยวในกล้วยหิน จัดทำคำแนะนำการป้องกันโรคเหี่ยวในกล้วยหิน แผ่นพับ วีดีโอ

- จัดนิทรรศการเพื่อประชาสัมพันธ์วิธีป้องกันและกำจัดโรคเหี่ยวกล้วยในงานต่างๆ เช่น คลินิกเกษตร, filed day, งานมหกรรไม้ผล, อำเภอเคลื่อนที่

- อบรมถ่ายทอดวิธีการผลิตขยายเชื้อบีเอส ป้องกันกำจัดโรคเหี่ยวในกล้วยหิน

- รณรงค์การใช้ประโยชน์จากปลีกล้วย

- จัดทำแปลงขยายผลโรคเหี่ยวในกล้วยหิน

2) กิจกรรมส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหิน

- รณรงค์การตัดทำลายต้นกล้วย และปลีกล้วยที่เป็นโรค

- สนับสนุนสารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรคเหี่ยวในกล้วยหิน

- แนะนำส่งเสริมให้ความรู้ ขั้นตอน วิธีการ ป้องกันกำจัดโรคเหี่ยวในกล้วยหิน เพิ่มพื้นที่ปลูกกล้วยหิน (ให้อำเภอนำวิธีการป้องกันกำจัด ไปเพิ่มในเวทีต่างๆ ที่อำเภอจัดขึ้น)

- สนับสนุนหน่อพันธุ์กล้วยหินปลอดโรค

- ขยายพื้นที่ปลูกกล้วยหิน

3. คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคเหี่ยวในกล้วยหิน ของคณะทำงานขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการระบาดโรคเหี่ยวในกล้วยหิน จังหวัดยะลา (ฝ่ายวิชาการ และสนับสนุนการปฏิบัติงาน) มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

<u>ในกรณีแปลงเดิมที่เป็นโรค จำนวน 6 ขั้นตอน</u>

1) ทำลายต้นกล้วยที่เป็นโรคทั้งหมดในแปลง นำชิ้นส่วนที่ตัดไปกองให้ห่างจากกอ แล้วโรยด้วยปูนขาว หรือ กรณีสามารถขุดหลุมได้ให้นำชิ้นส่วนต้นกล้วยไปวางในหลุมเป็นชั้นๆ ประมาณ 50 ซม. โรยด้วยปูนขาวผสมยูเรีย สัดส่วน 10 : 1 กลบดิน แล้วรดน้ำให้ชุม อัดดินให้แน่น เพื่อฆ่าเชื้อโรคในดิน และลำต้นกล้วยหิน

2) คลุมปลีกล้วย และตัดปลีกล้วยในระยะตีนเต่าทันที

- ตัดปลีกล้วยทุกปลีที่มีอยู่ในแปลง นำปลีกล้วยที่ตัดใส่ถุงพลาสติก ตากแดดให้แห้ง แล้วนำไปเผาทำลาย ลดการแพร่ระบาดของโรค

- เมื่อปลีกล้วยแทงปลีออกมาใหม่ ให้ห่อปลีกล้วยด้วยถุงตาข่าย ห่อก่อนปลีกล้วยบาน เพื่อป้องกันแมลงที่เป็นพาหะนำโรคเข้าทำลายระยะออกดอก และ ตัดปลีกล้วยทันทีเมื่อกล้วยแทงเครือออกมาจนหมดหวี (ในระยะตีนเต่า) แล้วทาด้วยปูนแดง หรือ สารเคมีฆ่าเชื้อแบคทีเรียตรงตัด เพื่อป้องกันโรคเข้าตรงรอยตัด

3) ควบคุมโรคด้วยสารชีวภัณฑ์บาซิลัส ซับทีลิส สายพันธุ์ BS-DOA 24 ของกรมวิชาการเกษตร อัตรา 25 กรัม ผสมน้ำ 10 ลิตร ต่อกอ รดทุกๆ 1 เดือน

4) ทำความสะอาดกอกล้วย กำจัดวัชพืช ทำความสะอาดกอกล้วยให้โปร่ง ไว้ต้น 4-5 ต้น/กอ พร้อมตัดแต่งทางใบให้เหลือ 10-12 ทางใบ/ต้น เพื่อลดที่อยู่อาศัยของเชื้อ และแมลงพาหะ

5) บำรุงรักษาต้นกล้วย ใส่ปุ๋ย เพิ่มความสมบูรณ์แข็งแรง

- ก่อนออกปลี ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กิโลกรัม/กอ/ปี ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์

- หลังออกปลี ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กิโลกรัม/กอ/ปี ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ และใส่โดโลไมล์ เพื่อเพิ่มความแข็งแรงให้ต้นกล้วยหิน

6) ทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตร ได้แก่ มีดตัดเครือ จอบ เสียมรองเท้า ด้วยน้ำยาฟอกขาว (คลอร๊อก ๒๐%) อัตรา 250 มิลลิลิตร ผสมน้ำ 3 ลิตร หรือ ปูนคลอรีน 100 กรัมต่อ
น้ำ 1 ลิตร โดยการฉีดพ่นสเปรย์ หรือจุ่มล้างในภาชนะ

<u>กรณีแปลงปลูกกล้วยหินใหม่</u>

1) ขุดหลุมปลูก และ ฆ่าเชื้อในหลุมด้วยการโรยปูนขาวผสมยูเรีย สัดส่วน 10 : 1 ในหลุมปลูก จากนั้นกลบดิน แล้วรดน้ำให้ชุม อัดดินให้แน่น อบดินไว้ 3 สัปดาห์ เพื่อฆ่าเชื้อโรคในดิน เมื่อครบกำหนดใช้จอบสับดินให้แก๊สฟุ้งออกมา แล้วปลูกกล้วยได้ตามปกติ โดยใช้หน่อกล้วยที่ปลอดโรค

2) ควบคุมโรคด้วยสารชีวภัณฑ์บาซิลัสซับทีลิส สายพันธุ์ BS-DOA 24 ของกรมวิชาการเกษตร อัตรา 25 กรัม ผสมน้ำ 10 ลิตร ต่อกอ รดทุกๆ 1 เดือน

3) บำรุงรักษาต้นกล้วย ด้วยการใส่ปุ๋ย เพิ่มความแข็งแรง

- ก่อนออกปลี ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กิโลกรัม/กอ/ปีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์

- หลังออกปลี ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กิโลกรัม/กอ/ปี ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ และใส่โดโลไมล์ เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์เข็งแรงให้กับต้นกล้วยหิน

4) ทำความสะอาดกอกล้วย ด้วยการกำจัดวัชพืช ทำความสะอาดกอกล้วยให้โปร่ง
ไว้ต้น 4-5 ต้น/กอ พร้อมตัดแต่งทางใบให้เหลือ 10-12 ทางใบ/ต้น เพื่อลดที่อยู่อาศัยของเชื้อ และแมลงพาหะ

5) คลุมปลีกล้วย และ ตัดปลีกล้วย เมื่อกล้วยแทงปลีออกมา ให้ห่อปลีกล้วยด้วยถุงตาข่าย ห่อก่อนปลีกล้วยบาน เพื่อป้องกันแมลงที่เป็นพาหะนำโรคเข้าทำลายระยะออกดอก และ ตัดปลีกล้วยทันทีเมื่อกล้วยแทงเครือออกมาจนหมดหวี (ระยะตีนเต่า) แล้วทาด้วยปูนแดง หรือ สารเคมีฆ่าเชื้อแบคทีเรียตรงตัด
เพื่อป้องกันโรคเข้าตรงรอยตัด

6) ทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตร ได้แก่ มีดตัดเครือ จอบ เสียม รองเท้า ด้วยน้ำยาฟอกขาว อัตรา 250 มิลลิลิตร ผสมน้ำ 3 ลิตร หรือ ปูนคลอรีน 100 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร
โดยการฉีดพ่นสเปรย์ หรือ จุ่มล้างในภาชนะ

7.1.3 โรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียน

สถานการณ์การระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียน จังหวัดยะลา

ที่	อำเภอ	พื้นที่ยืนต้น (ให้ผล)		พื้นที่ระบาด		ร้อยละ
		ไร่	ราย	ไร่	ราย	
1	เมืองยะลา	2,339	17	42	24	1.80
2	เบตง	30,372	7,485	159	627	0.52
3	บันนังสตา	21,705	3,921	310	175	1.43
4	ธารโต	20,807	3,230	56	122	0.27
5	ยะหา	3,479	1,793	17	41	0.49
6	รามัน	4,577	2,751	28.75	43	0.63
7	กาบัง	2,291	704	55	55	2.40
8	กรงปินัง	5,833	2,575	55	91	0.94
รวม		**91,403**	**22,476**	**722.75**	**1,178**	**0.79**

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ พฤศจิกายน 2569

ที่มา : ระบบรายงานสถานการณ์ระบาดศัตรูพืชของพืชเศรษฐกิจหลัก

โรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียน เป็นปัญหาสำคัญที่เกิดจากเชื้อรา Phytophthora palmivora ซึ่งแพร่ระบาดได้รวดเร็วในสภาพอากาศชื้น โดยเฉพาะช่วงฤดูฝน ส่งผลให้ต้นทุเรียนทรุดโทรมและอาจยืนต้นตายได้ หากไม่จัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

สาเหตุของโรค

- เกิดจากเชื้อรา Phytophthora palmivora (Butler)
- การแพร่กระจาย: ผ่าน น้ำ ดิน ลม ใบ กิ่งพันธุ์ และผล โดยเฉพาะช่วงฝนตกหนักและความชื้นสูง

ปัจจัยเสี่ยง

- ดินระบายน้ำไม่ดี
- สวนที่มีน้ำท่วมขัง
- การปลูกทุเรียนหนาแน่น ทำให้ความชื้นสะสม

อาการ

- ที่ราก: รากฝอยเปลือกล่อน เปื่อยยุ่ยเป็นสีน้ำตาล ส่งผลให้รากแขนงและโคนต้นเน่า
- ที่ลำต้น/โคนต้น: มีคราบน้ำหรือยางสีน้ำตาลแดงไหลออกมา เนื้อเยื่อเปลือกและเนื้อไม้เป็นแผลสีน้ำตาล หากลุกลามรอบโคนต้นทำให้ต้นยืนตาย
- ที่ใบ: ใบซีด เหี่ยว เหลือง ร่วงเร็ว ใบอ่อนมีแผลฉ่ำน้ำ สีน้ำตาลดำคล้ายถูกน้ำร้อนลวก

ผลกระทบต่อการผลิต

- ลดผลผลิตและคุณภาพผลทุเรียน
- ต้นทุเรียนโทรมและตาย ทำให้สูญเสียรายได้
- เพิ่มต้นทุนการจัดการสวน

แนวทางการป้องกันและกำจัด

1. การจัดการสวน
   - ปรับปรุงดิน: ใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยเคมี และปูนขาวตามผลวิเคราะห์ดิน
   - ระบายน้ำ: ปรับพื้นที่ไม่ให้มีน้ำท่วมขัง
   - เว้นระยะปลูก: ลดความชื้นสะสม
2. การตรวจสอบและติดตาม
   - สำรวจต้นทุก 7 วัน/ครั้ง ในช่วงฤดูฝน (พฤษภาคม–ธันวาคม)
   - ตัดแต่งกิ่งและกำจัดเศษซากพืชที่เป็นโรค
3. การใช้ชีวภัณฑ์
   - ใช้เชื้อรา ไตรโคเดอร์มา (Trichoderma spp.) คลุกกับรำข้าวหรืออินทรียวัตถุ เพื่อควบคุมเชื้อ
4. การใช้สารเคมี (เมื่อจำเป็น)
   - ใช้สารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น เมทาแลกซิล (Metalaxyl) หรือ ฟอสฟอรัสแอซิด (Phosphorous acid) โดยปฏิบัติตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
   - ทายา/พ่นสารบริเวณโคนต้นและรากที่มีอาการ

สรุปเชิงวิชาการ

ข้อแนะนำเชิงปฏิบัติ: เกษตรกรควรเน้นการจัดการเชิงป้องกัน เช่น การปรับปรุงดินและระบบน้ำ รวมถึงการใช้ชีวภัณฑ์ควบคู่กับการตรวจสวนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีเกินจำเป็น และรักษาสวนทุเรียนให้มีความยั่งยืนในระยะยาว

7.2 โรคระบาดด้านประมง -ไม่มี-

7.3 โรคระบาดด้านปศุสัตว์ -ไม่มี-

8. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข (ใคร ได้รับผลกระทบ/เดือดร้อนอย่างไร เมื่อใด มีข้อเสนอให้รัฐแก้ไขปัญหาอย่างไร ได้ปฏิบัติการไปแล้วอย่างไร ผลเป็นอย่างไร มีข้อเสนอการแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไปอย่างไร)

-ไม่มี-

****